

Crim a la missa del gall

Bardalet fa una anàlisi forense de l'assassinat de l'abat Biure 675 anys després i l'escriptor Andreu Martín vol novel·lar la història amb la tesi que el capellà es va suïcidar

L'abat Biure del monestir de Sant Cugat del Vallès oficiava la missa del gall del 1350, avui fa exactament 675 anys, quan un grup de nobles capitanejats per Berenguer de Saltells, de Cerdanyola del Vallès, van irrompre al temple ple de fidels, van assassinar el religiós i van fugir. El mòbil del crim, unes disputes per les terres que havia heretat l'Església i que De Saltells considerava que li pertanyien legítimament, per la legislació de l'època, encara que els pares les haguessin deixat a l'Església. Els fets, absolutament reals i documentats, han generat al llarg dels segles nombroses llegendes, com la que explica que pels camps per on van fugir l'homicida Berenguer de Saltells i els seus seguidors no hi va tornar a créixer mai més res, o la que conta que el gall de coure del penell del monestir, en veure el crim, es va posar a cantar tan fort que els seus cants es van sentir des de Sant Llorenç del Munt i Montserrat. Diuen que el gall, l'únic testimoni que queda del crim, va cridar tan fort que des de llavors va quedar mut. Llegendes a part, la història de l'assassinat de l'abat Biure fa 25 anys que s'escenifica de bracet amb la companyia Amics de Pedra i Sang, que dirigeix Martina Vilarasau. Aquest any se'n faran sis sessions, del 25 al 28 de desembre, a la sala capitular del monestir. I, per commemorar els 25 anys de la representació de la tragicomèdia i els 675 anys de l'assassinat real, aquest any, i dins del cicle Cugat Negre, es va sotmetre el crim a estudi per part del forense Narcís Bardalet, que va protagonitzar la conferència Estudi forense de la mort i les seves circumstàncies de l'abat Biure, al cel sia!. Els 675 anys transcorreguts no van ser obstacle perquè Bardalet fes una autòpsia retrospectiva i tragués conclusions sobre la mort de l'abat Biure a partir de les imatges de la vestimenta de la víctima que el bisbat encara conserva. Les conclusions del forense són que, en vista de les taques i l'estat de la vestimenta, Biure va morir per ferides d'arma blanca de grans dimensions: espases. Probablement, va patir lesions cervicals, perquè la sang es concentra a la part superior de la roba i la sang corre de dalt a baix. El forense també conclou que, per la seva condició de nobles, els assassins se sentien segurs i impunes, i, tot i que haurien pogut atrapar l'abat en un moment sol, no van tenir por de matar-lo davant de centenars de testimonis. I remarca que enlloc es parla del càstig per als homicides, i que el rei de l'època que va fer de jutge pel litigi patrimonial va actuar amb justícia cerimonial: les terres objecte de litigi se les va quedar ell. Però la sentència sobre el cas del científic Bardalet va topar amb el vot particular de l'altre actor participant en la conferència sobre el cas de l'abat Biure, també especialista en matèria criminal: l'escriptor Andreu Martín, que considera la hipòtesi que, en realitat, l'abat Biure es va suïcidar en veure's acorralat i sabent que era injusta l'apropiació de les terres que havia fet. Tot fa pensar que el suïcidi de l'abat Biure serà la trama per a una propera novel·la d'Andreu Martín, que tant es mou en el camp de la ficció com en el de la realitat.

Publicat a:

-El Punt Avui. Girona 24-12-2025, Pàgina 32

-El Punt Avui. Nacional 24-12-2025, Pàgina 32

Font del document: <http://www.elpuntavui.cat/punt-divers/article/4-divers/2607641-crim-a-la-missa-del-gall.html>